

Energiestrategie De Lelystadse Boer

Visie

In 2050 is het Lelystadse Boer-gebied een zelfvoorzienende energie-regio, waar (agrarische) bedrijven in samenspraak vrijelijk gebruik kunnen maken van de eigen duurzaam opgewekte energie. De regio is *off-grid*, we hebben een robuust gesloten distributie systeem (GDS); dat wil zeggen opwek, opslag, distributie en gebruik doen we in coöperatief verband. We geloven in lokaal eigenaarschap.

Hiermee dragen we bij aan de groei van de bedrijvigheid (€1.570 per hoofd) en werkgelegenheid (5%) in de Provincie Flevoland¹. We dragen substantieel bij aan het verminderen van de netcongestie en aan de verduurzaming van de Flevolandse maatschappij, in het bijzonder de landbouw.

Waardepropositie

“de energietransitie kan niet zonder jou”, dat is de slogan van Alliander in een grote werkgeverscampagne.

Wij vinden ook dat de energietransitie niet zonder ons kan. Wij hebben de mogelijkheden grote hoeveelheden energie uit hernieuwbare bron (wind, zon, biogas) op te wekken. Het grootste windpark op land ligt niet voor niets in een Flevolands landbouwgebied. Het grote potentieel wat hier in de regio ligt is enorm belangrijk voor de energievraag uit de stad, maar ook voor de werkgelegenheid en economische groei van het platteland.

Bedrijven in ons gebied maakten ons in 2016 al duidelijk: we kunnen en willen hier *off-grid*, zelfvoorzienend zijn, en daarbij zijn de agrarische bedrijven in de omgeving nodig.

Inmiddels zijn wij er klaar voor, we zien de mogelijkheid van een energieonafhankelijke regio in Flevoland.

Strategie

1. Maatwerk technologische oplossingen

Energie-oplossingen voor agrarische bedrijven vragen om maatwerk. De ondernemingen zijn onderling verschillend van soort en aard (melkvee, akkerbouw, pluimvee, gemengd, bio of gangbaar, met of zonder eigen opslag), gedane investeringen op energiegebied en bedrijfsvisie. Daarbij volgen technologische vernieuwingen en mogelijkheden elkaar snel op. Het vraagt om maatwerk om de best passende energievoorziening en -technologie per onderneming te bepalen.

2. Volop benutten potentieel

Daarnaast is er sprake van een onbenut potentieel. Nu leveren agrarische bedrijven in ons gebied energie uit zon (≈7.5 Megawatt), wind (≈13.5 Megawatt) en energie uit een biogasinstallatie. We gaan ervanuit dat dit ⅓ van het potentieel is en dus nog verruimd kan worden met 42 MW door o.a. kleine windmolens en meer PV-panelen op dak.

Deze energie is niet altijd op de juiste momenten beschikbaar. Omdat de salderingsregeling wordt gestopt, is het voor de ondernemers beter om de systemen uit te schakelen. Door energie zelf op te slaan (batterij en/of waterstof) en onderling te delen dragen we bij aan de energietransitie van de Provincie.

---

¹ Zij zullen profiteren met een toename tot 4,9 procent in werkgelegenheid en tot 1.570 euro per hoofd van de bevolking aan toegevoegde waarde in 2050, Bertelsmann Stiftung, Binnenlands Bestuur, December 2023

3. Samenwerken

Een belangrijke succesfactor is de wijze en de wil om samen te werken. De Lelystadse Boer (2016) is een netwerkorganisatie; we zijn dus al georganiseerd. We kennen elkaar en onze samenwerkingspartners Lelystad Airport (LA) en Lelystad Airport Businesspark (LAB) waar we al een aantal jaren mee samenwerken.

De stad Lelystad zal van de nabijheid van het Lelystadse Boer buitengebied met duurzame ambities kunnen profiteren, in het realiseren van de eigen duurzaamheidsdoelen op energiegebied. Duurzame energie vervangt fossiele brandstoffen, de energie-regio zorgt voor werkgelegenheid en economische ontwikkeling en draagt bij aan energiezekerheid.

Wat is nodig om de visie te realiseren?

Om tot doelrealisatie te komen is het van groot belang dat betrokken partijen samenwerken. Onze overheden (provincie Flevoland en gemeente Lelystad, maar ook het Rijk), onze bedrijven en bedrijven in de regio, de energiemaatschappijen en netbeheerders (Liander en Tennet) ontwikkelen een plan en werken gezamenlijk toe naar oplossingen voor betrokkenen. De provincie kan hierin een initiatiefnemende en faciliterende rol nemen.

Wat kunnen wij doen?

De komende 5 jaar hopen we aan de slag met de volgende projecten:

- 2025: 15 bedrijven hebben een maatwerkadvies gekregen hoe zij hun eigen onderneming met innovatieve groene energiesystemen zelfvoorzienend kunnen maken (project 1).
- 2026: (in elk geval) 5 koploper-bedrijven starten met waterstofproductie en energieopslag.
- Jaar 2-3: clusters van (agrarische) bedrijven met elkaar zelfvoorzienend te maken, o.a. door een energiecoöperatie, met de rol van netbeheerder, en slimme software, de vraag en gebruik tussen bedrijven afstemmen. Met als resultaat een schema van het hele gebied en EMS-systeem dat ieder bedrijf voorziet van voldoende capaciteit voor gebruik en opwek.
- Jaar 3-4: agrarische bedrijven de mogelijkheid geven (meer) wind- en zonne-energie op te wekken, waar nu geen mogelijkheid is, vanwege de netcongestie.
- Jaar 3-5: mogelijkheden onderzoeken en concretiseren om partners LA, LAB en de 'stad Lelystad' van duurzaam opgewekte stroom en/of groene waterstof te voorzien.
- Jaar 5: operationeel GDS Lelystadse Boer-gebied waarbinnen (agrarische) bedrijven en huishoudens, hun eigen groene energie opwekken, delen, distribueren en gebruiken.

Vanaf 15 oktober is de uitvoering van project 1 gestart.

Project 1:

Schaalbare businessmodellen voor bedrijven met netcongestie in landelijk gebied

1. Doel, resultaten

Het maatschappelijk effect (impact)	- Substantiële bijdrage aan het verminderen van de netcongestie in Flevoland - Verder verduurzamen van de landbouw - Flexvermogen beschikbaar maken			
Doel van deze aanvraag (outcome)	Efficiënte, duurzame en toekomstbestendige energiesystemen inzichtelijk maken op de boerenbedrijven rondom vliegveld LA (het Lelystadse Boer-gebied)			
<u>Toelichting Doel van de aanvraag:</u>	Dit project wil laten zien dat verduurzaming in landelijke gebieden wél mogelijk is, ook bij netcongestie. We zoeken naar praktische en schaalbare oplossingen die lokaal toepasbaar zijn. Denk aan slimme inzet van opslag, directe verbruikstoepassingen of alternatieve netstructuren. We testen of lokaal opgewekte energie efficiënt kan worden gebruikt zonder afhankelijk te zijn van teruglevering. Daarbij hoort ook een sluitende businesscase: oplossingen moeten niet alleen technisch werken, maar ook financieel haalbaar zijn. De primaire doelstelling is om efficiënte, duurzame en toekomstbestendige energiesystemen te realiseren op de boerenbedrijven rondom vliegveld LA (het Lelystadse Boer-gebied). Dit gebeurt door kleine electrolyzers op de boerenerven. Hiermee wordt niet alleen de verduurzaming van het boerenbedrijf mogelijk gemaakt, maar ook de economische groei gestimuleerd. Het boerenbedrijf wordt zelfvoorzienend en creëert een aanvulling op de primaire bedrijfsvoering. Door een slimme koppeling van duurzame energiebronnen en waterstofproductie, worden bedrijven toekomstbestendig gemaakt en levert een grote bijdrage aan het oplossen van de netcongestieproblematiek. Het doel is om een werkend model te ontwikkelen dat bruikbaar is voor andere soortgelijke regio's. Zo dragen we ook bij aan een eerlijke, haalbare en betaalbare energietransitie – ook buiten de stad. Power to power, Power to heat, Power to drive.			
Resultaten na uitvoer (output)	1. Voor 15 deelnemers is inzichtelijk gemaakt hoe zij, met een sluitende businesscase, energie-onafhankelijk kunnen zijn	2. Alle uitgevoerde haalbaarheidsstudies bij de verschillende deelnemers zijn getoetst	3. Andere boeren, lokale bestuurders, breed publiek zien dat met praktische schaalbare modellen verduurzaming in het landelijke gebied in Flevoland wél mogelijk is, ook bij netcongestie	4. Het project wordt op een professionele en transparante wijze beheerd en gestuurd
Resultaat 1 en 2: Deze activiteiten leveren uiteindelijk een individueel maatwerkadvies voor 15 boerenbedrijven, op basis waarvan zij een keuze kunnen maken om over te gaan tot de investering. Het laat de rendabiliteit en keuzeruimte zien. De haalbaarheidsstudie maakt duidelijk bij welke bedrijven investeren in duurzame energie-opwek en –opslag in welke vorm het zinvol en haalbaar is Resultaat 3: Deze activiteiten resulteren in publiciteit en verdere verspreiding en bekendheid van de resultaten van de pilot. Wat er toe kan leiden dat andere (boeren)bedrijven ook de investering willen gaan doen of afnemers van waterstof activeren. De activiteiten worden uitgevoerd door Content Coalitie en De Lelystadse Boer.				

Welke tevens verantwoordelijk is voor het projectmanagement en leveren van het resultaat

Resultaat 4:

Deze activiteiten resulteren een soepel verlopende uitvoering van de activiteiten en een gedegen verantwoording van de besteding van de middelen. Door praktijkresultaten te delen ontstaat er breder draagvlak en kans voor bredere toepassing in Flevoland en andere regio's in Nederland